

КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТИ УПРОДОВЖ ЖИТТЯ: РЕАЛІЇ І ПОТРЕБИ Моцак Світлана

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри всесвітньої історії,
міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін

У кінці ХХ - на початку ХХІ століття відбулися значні глобальні інновації в економіці, культурі та освіті. Відповідно до динамічних змін у сучасному суспільстві та зростання ролі індивідуальності в усіх суспільних процесах, сформувалася нова парадигма розвитку освіти, що відома як «безперервна освіта», «навчання упродовж життя» або «освіта впродовж життя» («lifelong learning»). Ця парадигма передбачає включення кожної особи у постійний процес отримання знань, формування цінностей та розвитку компетенцій.

Термін «навчання упродовж життя» був впроваджений у 1972 році за ініціативи ЮНЕСКО і з тих пір активно впроваджується у практику. В Україні ця нова освітня парадигма стала формуватися поступово під час розробки напрямів реформування вищої освіти. Як пріоритет вищої освіти, нова парадигма розглядає орієнтацію на індивідуальні інтереси, що відповідають сучасним тенденціям суспільного розвитку.

Концепція освіти упродовж життя базується на ідеї, що навчання та розвиток можуть відбуватися протягом усього життя людини, а не лише в молодшому віці. Основними принципами цієї концепції є: постійне навчання, гнучкість, широкий спектр предметів, адаптація до змін, стимулювання інновацій та креативності.

Таким чином, люди можуть і повинні навчатися протягом усього життя, оновлювати свої знання та навички відповідно до змін у суспільстві та ринку праці. Це означає, що освіта не закінчується після отримання базової освіти, такої як шкільна або вища освіта.

Освіта упродовж життя передбачає гнучкість щодо форм та методів навчання. Люди можуть вибирати між різними програмами, курсами, онлайн-ресурсами та іншими формами навчання, які відповідають їхнім потребам та обставинам.

Освіта упродовж життя включає в себе навчання не лише в професійних областях, а й у різних сферах життя, таких як мистецтво, культура, здоров'я, особистий розвиток тощо. Вона допомагає людям адаптуватися до швидких технологічних, економічних та соціокультурних змін у суспільстві.

Концепція інноваційності та креативності сприяє розвитку інновацій та креативності, оскільки вона надає людям можливість постійно вдосконалювати свої знання та відкривати нові можливості.

У цілому, концепція освіти упродовж життя визнає важливість навчання та розвитку на протязі всього життя, сприяючи розширенню можливостей і підвищенню якості життя людей у сучасному суспільстві.

Концепція відповідає ряду сучасних реалій, що формуються у суспільстві. Швидкість розвитку технологій спричиняє постійну необхідність оновлення знань і навичок. Освіта упродовж життя стає ключем до того, щоб залишатися конкурентоспроможним на ринку праці та забезпечити можливості для кар'єрного росту. У глобальному світі людям потрібно конкурувати не лише з місцевими, а й зі світовими працівниками. Постійне самовдосконалення через освіту допомагає

підтримувати високий рівень професійної компетентності. В умовах сьогодення ринок праці вимагає гнучких навичок і здатності швидко адаптуватися до нових умов. Освіта упродовж життя сприяє розвитку таких гнучких навичок, що робить людину більш адаптивною до змін. Збільшення тривалості життя призводить до того, що люди витрачають більше часу на навчання та розвиток. Освіта стає важливим елементом не лише для професійного росту, а й для забезпечення активного та задоволеного життя.

Сучасні суспільні та культурні зміни вимагають від людей уміння розуміти та адаптуватися до нових умов. Освіта упродовж життя допомагає формувати критичне мислення та розуміння різноманітності перспектив.

Отже, концепція освіти упродовж життя відповідає реаліям сучасного світу, сприяючи постійному розвитку та адаптації людей до змін.

Концепція освіти упродовж життя відповідає на різноманітні потреби людей на різних етапах їхнього життя.

Багато людей мають потребу в набутті нових професійних навичок або удосконаленні існуючих, щоб залишатися конкурентоспроможними на ринку праці. Освіта упродовж життя допомагає їм оновлювати свої знання та навички, вивчати нові технології та вдосконалювати свої кар'єрні можливості.

Багато людей мають бажання постійно розвивати себе як особистість. Освіта упродовж життя надає можливості для вивчення нових предметів, розширення кругозору та здобуття нових навичок, що сприяє особистому зростанню та самореалізації.

Сучасний світ швидко змінюється, і людям потрібно постійно адаптуватися до нових умов. Освіта упродовж життя допомагає людям навчитися реагувати на зміни, розвивати гнучкість та адаптивність.

Багато людей мають особисті цілі, такі як вивчення нової мови, підвищення кваліфікації в певній галузі або отримання додаткової освіти для власного задоволення. Освіта упродовж життя допомагає їм досягати цих цілей та реалізовувати свій потенціал.

Навчання новим навичкам та здобуття знань упродовж життя може сприяти підтримці когнітивного здоров'я, покращенню самопочуття та підтримці активного способу життя протягом усього віку.

Отже, концепція освіти упродовж життя відповідає на потреби людей у постійному навчанні, розвитку та адаптації до змін, що відбуваються в сучасному світі.

Таким чином, концепція освіти упродовж життя відображає сучасні реалії суспільства і відповідає на зростаючі потреби людей у навчанні та розвитку протягом всього їхнього життя. З розвитком технологій і змінами у глобальній економіці вимоги до навчання й кваліфікації постійно змінюються. Людям потрібно постійно оновлювати свої знання та навички, щоб бути конкурентоспроможними на ринку праці.

У світі, який стає все більш глобальним, важливо розуміти та поважати різноманітні культури, мови та способи життя. Освіта упродовж життя може допомогти людям розвивати міжкультурні навички та збагачувати свій культурний досвід.

Збільшення тривалості життя призводить до того, що людям потрібно більше часу інвестувати в свій особистий і професійний розвиток. Освіта упродовж життя стає ключовою для активного та задоволеного життя на пізніших етапах.

Замість традиційної моделі праці, де людина працює в одній компанії протягом усього життя, все більше людей обирають гнучкі кар'єрні шляхи, що передбачають постійну зміну робіт або галузей. Освіта упродовж життя допомагає людям адаптуватися до цих змін і розвивати нові навички для нових можливостей. За останні десятиліття зростає усвідомленість того, що навчання та особистий розвиток не закінчуються з отриманням основної освіти. Люди все більше розуміють, що постійне самовдосконалення є ключем до успіху та задоволеності в житті [2].

Отже, концепція освіти упродовж життя відповідає на реалії сучасного світу та враховує потреби людей у постійному навчанні, розвитку та адаптації до змін.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лазаренко О. Філософія освіти дорослих в контексті практичної парадигми позитивного навчання : європейський приклад для України. Філософія освіти. 2011. № 1–2 (10). С. 255–265.

2. Радул В.В., Краснощок І.П., Лебедик І.В. Дослідження особливостей самореалізації особистості : монографія. Київ : Імекс–ЛТД, 2009. 352 с.

3. Ткач Т.В. Неперервність освіти як психолого–педагогічна ідея. URL : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/iver/2008_1_1/chapters/chapter_1/chapter_1_part_1_9.pdf Key Competences for Lifelong Learning. A European Reference Framework. Brussels : European Commission, 2004. 228 p.

4. Fordham P. E. Informal, non–formal and formal education in YMCA George Williams College ICE301 Lifelong Learning Unit 2, London : YMCA George Williams College. 2003. 117 p.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ ЗАСОБАМИ КОЗАЦЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ

Федоренко Ольга

Центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів №1 (м. Кривий Ріг)

кандидат філологічних наук, викладач української мови та літератури

Інтелектуальне виховання учнів – одна з найскладніших проблем сучасної педагогіки і практики, коли виникає загроза взагалі втратити у моральному плані більшість дітей майбутніх громадян України різних національностей.

Козацька педагогіка, як невід'ємна складова частина української етнопедагогіки, з кожним днем все більше місця посідає в теорії і практиці відродження національної школи та педагогіки. Уже кілька десятиліть існують і користуються доброю славою монографічні дослідження, навчальні посібники, популярні книжки, брошури і статті, присвячені проблемам козацької педагогіки, провідних істориків педагогіки України Ю. Д. Руденка, В. Г. Кузя, М. К. Дмитренко, О. Т. Губка, О. О. Любара, Д. Т. Федоренка та інших авторів.

У педагогіці ХХ ст. широко і всебічно розроблені мета, завдання, засоби виховання, навчання, розвитку і зростання особистості. Відомі роботи М. Ярмаченка, О. Савченко, Ю. Руденка, Е. Сильнової, В. Олійник та багатьох інших з цієї проблеми. На жаль, проблеми інтелектуального виховання і розвитку з